

Dosarul nr. 1reab-63/20

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

23 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu

judecând în ședință fără citarea părților recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Diviziei nr. 28 de Țintași din or. Haricov din 06 iunie 1945, în cauza penală privindu-l pe,

Donscoi Maxim XXXX, născut în anul
XXXXX, originar la data examinării cauzei în
XXXXX.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit,-

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al Diviziei nr. 28 de Țintași din or. Haricov din 06 iunie 1945, Donscoi Maxim a fost condamnat în baza art. 58^{1b} Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58² Cod penal al RSFSR, la 10 ani închisoare cu executarea pedepsei în lagărul de reeducare prin muncă, cu interdicția drepturilor prevăzute de art. 31 pct. a), b), v), g) Cod penal RSFSR pe un termen de 5 ani, fără confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Donscoi Maxim a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că în anul 1941 a trădat patria trecând de partea armatei germano- române, ulterior intrând în serviciul poliției românești în satul natal și participând la raziile efectuate pentru depistarea prizonierilor evadați din lagărele naziste.

3. La 15 mai 2020, Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al al Diviziei nr. 28 de Țintași din or. Haricov din 06 iunie 1945 în privința lui Donscoi Maxim, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul a indicat:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- conform prevederilor art. 58^{1b} Cod penal RSFSR, urma să poarte răspundere persoana care a comis trădare de patrie fiind militar- acțiunea săvârșită de către cetățeanul URSS în detrimentul puterii militare a URSS, împotriva independenței statale sau integrității teritoriale, ca spionaj, transmiterea secretului militar sau de stat, trecerea de partea dușmanului, evadarea sau zborul peste hotare, comisă de militar;

- instanța de judecată nu a stabilit că faptul trădării de patrie comise de către Donscoi Maxim;

- instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, ceea ce conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului, ce în mod direct afectează decizia adoptată.

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Donscoi Maxim, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosar și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe

teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea condamnarea lui Donscoi Maxim pentru faptul că, în anul 1941 a trădat patria trecând de partea armatei germano-române, ulterior intrând în serviciul poliției românești în satul natal și participând la raziile efectuate pentru depistarea prizonierilor evadați din lagărele naziste, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele expuse și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Donscoi Maxim, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

d e c i d e :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează total sentința Tribunalului militar al Diviziei nr. 28 de Țintași din or. Haricov din 06 iunie 1945, în cauza penală în privința lui Donscoi Maxim, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 23 iunie 2020.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu